

KRAAGROOS

Rosa agrestis

(foto Josef Hlasek / Buiten-beeld)

S71

Beschermingsstatus

Rode lijstcategorieën

Beschermingsstatus

Habitatrichtlijnsoort

Vogelrichtlijnsoort

Belangrijke leefgebieden

Korte soortbeschrijving

Soortkenmerken

De Kraagroos is een roos met witte tot lichtroze, enkelvoudige bloemen. De struik groeit ijl met openstaande takken. De bladeren zijn dofgroen, langwerpig tot langgerekt eirond en tot 3 cm lang. De bottels zijn kaal, rood en eivormig of bolvormig.

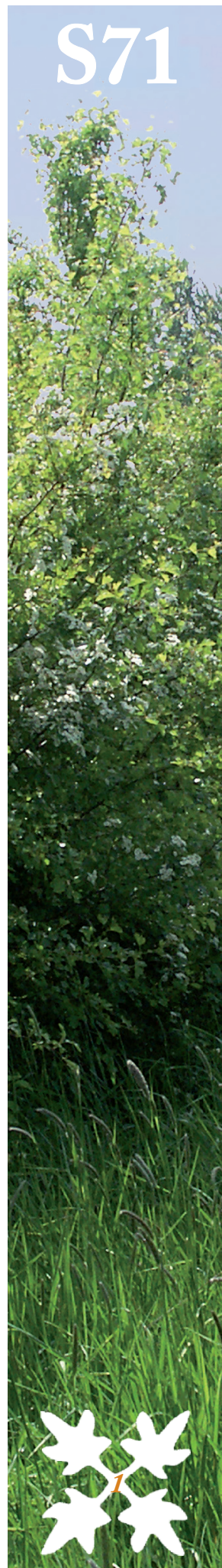
Biotoopvereisten

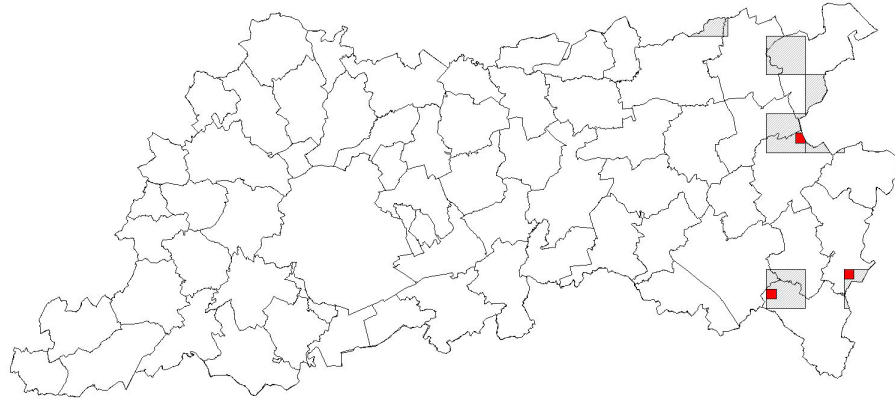
De Kraagroos groeit op zonnige tot licht beschaduwde plaatsen op kalkrijke leemgrond, in zomen van bosranden, in verruigde graslanden en in holle wegen.

Voorkomen in de provincie Vlaams-Brabant

Regionale verspreiding

De Kraagroos komt momenteel slechts op twee plaatsen in het oosten van Vlaams-Brabant voor, meer bepaald in het centrale en oostelijke deel van Droog Haspengouw. Het verspreidingsgebied ligt in het verlengde van de Haspengouwse populatie in Limburg.

Knel- en aandachtspunten

- Zowel een weinig dynamische natuurlijke successie als verruigende invloeden van buitenaf alsook een achterstallig of gebrekkig beheer van bos(randen) en houtkanten, kan tot verdringing en verdwijning van de soort zorgen, zeker op plaatsen waar uitbreidingsmogelijkheden ontbreken of beperkt zijn.
- Gezien het beperkt aantal vindplaatsen loopt de soort de kans te verdwijnen bij snoei- of kapwerkzaamheden.

Overzicht maatregelen

H7.12. Mantel- en zoombeheer

H11.4. Afzetten van een houtkant

S71.1. Vrijstellen van planten

S71.2. Verzamelen van zaden

Landschaps- en habitatgerichte maatregelen

H7.12. Mantel- en zoombeheer

De Kraagroos groeit enkel in bosranden en struweelzomen waarin voldoende lichtinval aanwezig is. Daarvoor moet een ijle en ietwat ruime mantel worden aangehouden waarin ook plaats is voor individuele rozenstruiken of kleine rozenstruikgroepen om volledig uit te groeien en zich uit te breiden. Vervolgens moet in een uitkapbeheer worden voorzien dat zich concentreert op de plaatsen waar de Kraagroos reeds aanwezig is of aanvullend kan worden aangeplant. Bij kappingen geldt dat de reeds aanwezige exemplaren geleidelijk aan moeten worden vrijgesteld en dat ze bij hakhoutkappen worden ontzien.

Foto: Soortenrijke bosrand/houtkant met Kraagroos (Foto Hugo Wettinck).

H11.4. Afzetten van een houtkant

De Kraagroos wordt meestal gevonden in struwelen en heggen, maar kan ook vrijstaand voorkomen. Bij het uitvoeren van beheerwerken in heggen of houtkanten moeten de aanwezige Kraagrozen gemarkeerd worden met een lint om te vermijden dat ze mee worden afgezet. (zie ook maatregel S71.1. Vrijstellen van planten)

Soortgerichte maatregelen

S71.1. Vrijstellen van planten

Op plaatsen waar de Kraagroos verdrongen wordt door andere boom- en struiksoorten of de verjonging in het gedrang komt, kunnen individuele struiken voorzichtig worden vrijgesteld d.m.v. een gericht uitkapbeheer.

S71.2. Verzamelen van zaden

Voor de instandhouding van de soort is het niet alleen belangrijk dat de gekende populaties in situ bewaard blijven maar ook dat een deel van de vruchten (bottels) verzameld wordt voor de kweek van autochtoon materiaal dat dan in de regio kan worden uitgeplant in bestaande of nieuw aan te leggen heggen of in (ijle) bosranden. Initieel moeten de beplantingen goed worden opgevolgd door ze vrij te stellen van hinderlijke vegetatie en worden jonge plantjes best beveiligd tegen vraat.

Financierings- en ondersteuningmogelijkheden

Algemeen

- Ondersteuning gemeentelijk natuurbeleid
- Subsidie voor de aankoop van natuurgebieden
- Landschapsteam

Soortgericht

- Bijzonder natuurbeschermingsproject

Habitatgericht

- Beheerovereenkomst soortenrijke graslanden en akkers
- Beheerovereenkomst perceelsrandenbeheer
- Beheerovereenkomst aanplanten en onderhouden van houtige kleine landschapselementen
- Beheerovereenkomst onderhouden van bestaande houtige kleine landschapselementen

Lopende initiatieven

geen

Opvolgings- en evaluatiemogelijkheden

Inventarisatie van bosranden en houtkanten

Onderzoek van bosranden, houtkanten, struwelen en heggen naar de aanwezigheid van autochtone exemplaren van Kraagroos. Daarbij kan het onderzoek vooreerst worden toegespitst op de nog niet onderzochte plaatsen die aansluiten op de gekende vindplaatsen. Van daaruit kan de zoekzone concentrisch worden uitgebreid naar andere gebieden.

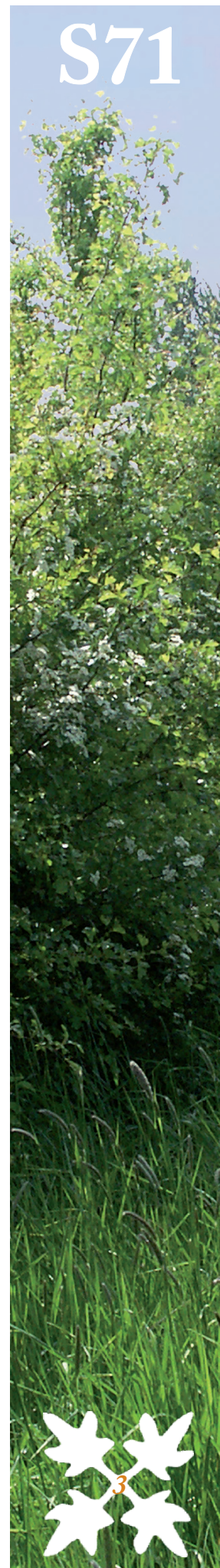
Bestandsopname

Uitbreiding van de soort op bestaande locaties is te evalueren door het tellen van de aanwezige exemplaren of door opmeting van de groeirimte die door de soort wordt ingenomen. Ook het aantal locaties waar de soort binnen een landschappelijke eenheid wordt gevonden is indicatief.

Referenties & verdere informatie

Publicaties

- Maes N., Cosyns E., Opstaele B., Rovekamp C. & Zwaenepoel A. (2008). Autochtone bomen en struiken in de houtvesterij Groenendaal, provincie Vlaams-Brabant. Een inventarisatie en evaluatie van oorspronkelijk inheemse genenbronnen. Vlaamse Overheid, Agentschap voor Natuur en Bos, Brussel.
- Opstaele B. (2001). Autochtone bomen en struiken in de houtvesterijen Leuven en Hasselt. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afdeling Bos en Groen, Brussel.
- Thomaes A., Vander Mijnsbrugge K. & De Cock K. (2004). Taxonomie, ecologie en verspreiding van inheemse rozen in Vlaanderen. Rapporten van het instituut voor bosbouw en wildbeheer - sectie bosbouw, 2004(020). Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer. Geraardsbergen. Belgium. 79 p.

- Van Landuyt W., Hoste I., Vanhecke L., Van den Bremt P., Vercruyssen W. & De Beer D. (red.) (2006). Atlas van de Flora van Vlaanderen en het Brussels gewest. Nationale Plantentuin en het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek i.s.m. Flo.Wer vzw. 1007 p.
- Vincent L., Verbeke W., Van Belle J., De Cock V., Verlindé R., Reheul D., Zwaenepoel A., Van Den Berghe J. & Lievens F. (2006). Technisch vademecum grasland : harmonisch park- en groenbeheer. Afdeling Bos en Groen. Brussel. Belgium. 291 p.
- Weeda E.J., Westra R., Westra CH. & Westra T. (1985). Nederlandse oecologische flora. Wilde planten en hun relaties 2. IVN. Hilversum. 304 p.

Websites

- www.natuurenbos.be/nl-BE/Thema/Bos/Bosbeleid/Autochtone_bomen_en_struiken.aspx
- Kenniscentrum > Flora > Florabank
www.inbo.be/content/page.asp?pid=FLO_florabank
- Kenniscentrum > Flora > Atlas
www.inbo.be/content/page.asp?pid=FLO_atlas
- Kenniscentrum > Duurzaam gebruik > Bos > Teeltmateriaal > Autochtone bomen en struiken
www.inbo.be/content/page.asp?pid=DUU_BOS_BTM_autochtonebs_inventarisabs
- www.wilde-planten.nl/kraagroos.htm
- www.minInv.nederlandsesoorten.nl/Inv.db/Inv.db/i000252.html
- www.soortenbank.nl
- www.waarnemingen.be

Folders

geen

Advies

- Instituut voor Natuur en Bosonderzoek (INBO)
- Agentschap voor Natuur en Bos
- Plantenwerkgroep
- Vereniging voor Bos in Vlaanderen

